

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Onderzoek en
Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

19 februari 2025

Referentie

50797937

Bijlagen

1

Antwoorden op vragen van de leden Stultiens en Nordkamp (beiden GroenLinks–PvdA) over tientallen ontslagen en opheffing van meerdere vakgroepen na reorganisatie bij Universiteit Twente

Aanleiding

Op 12 februari hebben de leden Stultiens en Nordkamp (beiden GroenLinks–PvdA) schriftelijke vragen gesteld over een artikel van de NOS over reorganisaties bij de Universiteit Twente, University College Roosevelt en bij de Vrije Universiteit. Het artikel staat onder deze nota opgenomen. Over dit artikel was eerder ook een mondelinge vraag aangekondigd, die niet is doorgegaan.

Geadviseerd besluit

Als u akkoord bent met de beantwoording, kunt u de aanbiedingsbrief ondertekenen.

Kernpunten

In de antwoorden wordt de volgende lijn gevolgd:

- Het kabinet heeft bezuinigingen doorgevoerd om de overheidsfinanciën te stabiliseren, wat ook invloed heeft op het hoger onderwijs. De universiteiten moeten zelf keuzes maken over hoe ze hun bezuinigingen doorvoeren, binnen de grenzen van hun budget.
- Er is bezorgdheid over de impact van deze bezuinigingen op regionale economieën, zoals Twente, en de ambitie om een technologische topregio te worden.
- Ondanks deze zorgen is het kabinet van mening dat de bezuinigingen realistisch en uitvoerbaar zijn en dat de instellingen voldoende ruimte hebben om deze in te vullen.
- Er wordt wel gekeken naar stabilisering van de bekostiging en maatregelen om te voorkomen dat opleidingen zonder overleg verdwijnen. U benadrukt het belang van een responsief onderwijsaanbod, aangepast aan de veranderingen in de maatschappij.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Universiteiten ontslaan medewerkers: 'De pijnlijkste maatregel'

Nederlandse universiteiten zitten al een tijd in zwaar weer. Ze hebben al studies geschrapt en nu gaan meerdere universiteiten ook medewerkers ontslaan. Bij de Universiteit Twente moeten **ruim veertig medewerkers** weg. University College Roosevelt in Middelburg ontslaat twintig mensen, een kwart van de medewerkers. Ook de Vrije Universiteit Amsterdam moet snijden in het personeel. Om hoeveel mensen het daar gaat, is nog niet duidelijk. De Open Universiteit verwacht dat **tientallen medewerkers** weg moeten. Bij de meeste andere universiteiten is nog niet duidelijk of in het personeelsbestand wordt gesneden.

Datum

19 februari 2025

Bezuinigingen en andere oorzaken

De oorzaak is een combinatie van factoren. In de eerste plaats de bezuinigingen van het kabinet: twee maanden geleden is afgesproken dat er ruim een half miljard euro minder gaat naar hoger onderwijs en wetenschap. Ook de gestegen prijzen, bijvoorbeeld voor het verwarmen van gebouwen, maakt dat universiteiten krap bij kas zitten. Ten slotte leidt een wetsvoorstel om het aantal internationale studenten te verminderen tot veel onrust. Minder internationale studenten betekent minder geld van het Rijk. Universiteiten die dicht bij de grens liggen en sterker afhankelijk zijn van buitenlandse studenten, worden extra hard geraakt. "Voor die universiteiten is het ontslaan van medewerkers de pijnlijkste maatregel", zegt Caspar van den Berg, voorzitter van koepelorganisatie Universiteiten van Nederland. "Terwijl dit de regio's zijn waar jongeren nu al wegtrekken en voorzieningen onder druk staan. Dat maakt het erg wrang."

Per direct weg

Christian Blum is een van de ruim veertig ontslagen medewerkers aan de Universiteit Twente. Hij moest na twintig jaar per direct stoppen als hoofddocent. Het ontslag hakt er in. "Ik kreeg opeens de vraag of ik 's middags naar de universiteit kon komen", zei Blum tegen regionale omroep **Oost**. "Daar waren ook drie andere collega's. Dan hoor je opeens dat je eruit ligt. Ik kan nog steeds eigenlijk niet geloven wat er is gebeurd." De hoofddocent deed met een team jarenlang onderzoek naar de ziekte van Parkinson. Samen met een farmaceutisch bedrijf bekeek hij wat er fout gaat in de cellen van mensen met deze ziekte. Blum kan door zijn ontslag niet meer aan dit onderzoek meewerken. "Juist in een tijd waarin het steeds onrustiger is in de wereld, zijn innovatiekracht, kennis en kunde belangrijk", zegt Van den Berg. "In de landen om ons heen, bijvoorbeeld Duitsland, zetten ze nu keihard in op het aantrekken van buitenlands talent. Nederland wijst precies dat talent nu op grote schaal de deur. Het is onbegrijpelijk hoe het kabinet het kind met het badwater wil weggooien."

Uitgesmeerd

Ook studenten zijn de dupe. Bij University College Roosevelt in Middelburg wordt het onderwijs helemaal anders ingevuld, omdat een kwart van de medewerkers weg moet. Vakken en de bachelorscriptie vallen weg en de vakantie wordt ingekort. Door de lessen uit te smeren over het collegejaar, zijn minder medewerkers nodig. "Juist die vakantie is voor ons heel belangrijk", vertelt student Nienke van Houwelingen van University College Roosevelt. "Wij betalen meer collegegeld dan reguliere studenten. Wij klussen bij in de vakantie om de rest van het jaar rond te komen." De studenten van University College Roosevelt demonstreren vandaag om aandacht te vragen voor de kwaliteit van hun onderwijs. "En ook om solidair te zijn met onze medewerkers", vervolgt Van Houwelingen. "We hebben kleine klassen en een goede band met de docenten. We vinden het niet kunnen dat zij ontslagen moeten worden, omdat er te weinig geld is." Niet alleen de universiteiten hebben het financieel lastig. De bezuinigingen van het kabinet raken ook de hogescholen en het mbo. Een belangrijk verschil is dat zij minder te maken hebben met buitenlandse studenten.

Politiek verslaggever Nouschka van der Meijden

"In december 2024 stemde de Tweede Kamer over alle begrotingen van het kabinet-Schoof voor 2025. Toen werd na eindeloze onderhandelingen bekend dat de coalitie een akkoord had bereikt met de vier oppositiepartijen. De vier oppositiepartijen hielpen daardoor mee aan de meerderheid die nodig is om de plannen door de Eerste Kamer te krijgen."

Op 11 maart wordt de begroting behandeld in de Eerste Kamer. Omdat er door de deal nu een meerderheid ligt, lijkt het er niet op dat er nog iets gaat veranderen aan de begroting."

Datum
19 februari 2025